

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
Christiansborg

28. februar 2019

Svar på Beskæftigelsesudvalgets spørgsmål nr. 150 (Alm. del) af 4. december 2018 stillet efter ønske fra Leif Lahn Jensen (S)

Spørgsmål

Vil ministeren i tabelform oplyse følgende for hhv. mænd og kvinder i hvert EU-land, der i år fylder 47 år: 1) Formel pensionsalder, 2) Forventet restlevetid og 3) Forventet antal år på pension på baggrund af 1 og 2 ved tilbagetrækning på den formelle pensionsalder? Tabellen bedes sorteret efter søjle 3 startende med det land, hvor 47-årige har længst tid på pension.

Svar

Det er ved besvarelsen lagt til grund, at der med *formel* pensionsalder menes den *lovbestemte* pensionsalder. Tabel 1 viser 1) den lovbestemte¹ pensionsalder beregnet af Kommissionen på baggrund af landenes nuværende planer; 2) forventet restlevetid i 2031 samt; 3) forventet antal år på pension baseret på 1) og 2), for alle EU-lande for en mand, som er født i 1971 (fylder 47 år i 2018). Tabel 2 viser de tilsvarende tal for en kvinde.

Det skal bemærkes, at pensionsalderen i nogle lande kan afvige fra hele år (fx 66 år og 6 måneder). Fødselsmåneden kan derfor være afgørende for, om en person født i fx 1971 kan gå på pension i et givent kalenderår eller må vente til det næste. De angivne pensionsaldre i tabellerne kan være afrundet/approksimeret og er den pensionsalder, der vil gælde for størsteparten af personerne født i 1971 (hvis antallet af fødsler er ligeligt fordelt over året). Det skal også bemærkes, at der kan være enkelte lande, som har gennemført reformer af deres pensionssystem, siden Europa-Kommissionens opgørelse blev foretaget. Der er i eksemplet ikke taget højde for, at nogle lande (fx Danmark) giver visse muligheder for tidlig tilbagetrækning (efterløn).

Beregningen af det forventede antal år på pension er baseret på den forventede restlevetid for en person, som er 60 år i 2031 (født i 1971), der svarer til mekanismen i den danske pensionslovgivning. En beregning baseret på restlevetiden som 47-årige i 2018 ville i denne sammenhæng næppe være retvisende, da personer, som dør inden pensionsalderen, vil indgå i beregningen med et *negativt* antal år på pension.² For at mindske dette problem er det således valgt i stedet at tage udgangspunkt i en person som er 60 år i 2031 (dvs. stadig en person som fyldte 47 år

¹ For nogle lande kan der være tale om aftaler, der kræver politiske beslutninger i fremtiden. I Danmark indebærer den gældende levetidsindeksering, at Folketinget hvert femte år skal bekræfte justeringer af pensionsalderen som følge af levetidsudviklingen

² Dør en person fx som 50-årig, og er pensionsalderen 70 år, ville denne person indgå med -20 år på pension.

i 2018), hvilket svarer til beregningen, der ligger til grund for levetidsindekseringen i Danmark. Det bemærkes, at det ikke ændrer nævneværdigt på landenes placering på listen om der tages udgangspunkt i restlevetiden for 47-årige eller 60-årige. Det skal bemærkes, at folkepensionsalderen for årgang 1971 (en 47-årig i 2018) med den forudsatte levetidsindeksering er et år højere end folkepensionsalderen for årgang 1970. Pensionsalderen i Danmark hæves altså for netop for den årgang, som opgørelsen, der danner grundlag for tabellerne, er foretaget for. Dette har naturligvis en betydelig negativ indvirkning på Danmarks placering på listen.

Desuden henvises til de generelle data- og metodemæssige forbehold omtalt i besvarelsen af Beskæftigelsesudvalgets spørgsmål 149 og 151 stillet 4. december 2018. Det gælder bl.a., at der er forskel på, hvor langt landene er nået med sikring af holdbare pensionssystemer. Danmark er relativt langt og er et af de lande, der har indført indeksering af pensionsalderen, mens andre har valgt diskretionære stigninger i pensionsalderen (som kun rækker et begrænset antal år frem). I lyset af de fælles demografiske udfordringer, kan det desuden forventes, at der i de kommende år gennemføres yderligere tiltag. Det skal også bemærkes, at pensionsalderen kun er et aspekt af mange, hvorfor en sammenligning af pensionsalder ikke giver det fulde billede. Nogle lande har således i stedet for stigninger i pensionsalderen fx indført mekanismer, som reducerer de offentlige pensionsydelse, når levetiden stiger.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister

Tabel 1

Den lovbestemte/aftalte pensionsalder, den forventede restlevetid i 2031¹, og det forventede antal år på pension for mænd, som bliver 47 år i 2018

	Lovbestemt pensionsalder	Forventet restlevetid	Antal år på pension
Østrig	65,0	24,9	19,9
Luxembourg	65,0	24,9	19,9
Malta	65,0	24,4	19,4
UK	66,5	25,4	18,9
Slovenien	65,0	23,9	18,9
<i>Sverige²</i>	<i>67,0</i>	<i>25,6</i>	<i>18,6</i>
<i>Frankrig</i>	<i>67,0</i>	<i>25,3</i>	<i>18,3</i>
<i>Spanien</i>	<i>67,0</i>	<i>25,0</i>	<i>18,0</i>
Belgien	67,0	24,7	17,7
<i>Tyskland</i>	<i>67,0</i>	<i>24,5</i>	<i>17,5</i>
Tjekkiet	65,0	21,8	16,8
<i>Portugal*</i>	<i>67,8</i>	<i>24,5</i>	<i>16,7</i>
Irland	68,0	24,7	16,7
<i>Italien*</i>	<i>68,8</i>	<i>25,4</i>	<i>16,7</i>
Cypern*	66,8	23,5	16,7
<i>Finland*</i>	<i>68,2</i>	<i>24,7</i>	<i>16,5</i>
<i>Polen</i>	<i>65,0</i>	<i>21,3</i>	<i>16,3</i>
Estland	65,0	20,9	15,9
Nederlandene*	69,3	25,0	15,8
Slovakiet*	65,0	20,1	15,1
Grækenland*	69,6	24,5	15,0
Rumænien	65,0	19,7	14,7
Ungarn	65,0	19,5	14,5
Danmark*	70,0	24,2	14,2**
Litauen	65,0	18,9	13,9
Kroatien	67,0	20,9	13,9
Bulgarien	65,0	18,8	13,8
<i>Letland</i>	<i>65,0</i>	<i>18,4</i>	<i>13,4</i>

Anm.: Tabellen er sorteret efter antal år på pension, som er opgjort som forskellen mellem middellevetiden for en 60-årig og folkepensionsalderen. Der kan være enkelte lande, som har gennemført reformer af deres pensionssystem, siden Europa-Kommissionens foretog sin opgørelse af pensionsalderne, ligesom opgørelserne kan være approksimeret/afrundet.

Lande markeret med rød og kursiv har mekanismer, der fx sænker ydelsen og/eller hæver indbetalingerne i takt med levetiden/pensionssystemets holdbarhed.

¹ Den forventede restlevetid er opgjort for en 60-årig i 2030-35, idet FN opgør restlevetiden i femårsintervaller. FN's opgørelse for Danmark kan afvige fra Finansministeriets opgørelser.

*Angiver lande, hvor pensionsalderen er knyttet til den forventede levetid.

** Det forventede antal år på pension kan afvige fra danske beregninger, som bygger på DREAM's befolkningsfremskrivning. I Danmark er levetidsindekseringen baseret på en politisk aftale, der kræver politiske beslutninger i fremtiden. Reguleringen indebærer konkret, at Folketinget hvert femte år skal vedtage stigninger i folkepensionsalderen med en varslingsperiode på 15 år i henhold til princippet for levetidsindeksering. Pensionsalderen på 68 år i 2030 er den seneste lovbestemte pensionsalder for Danmark. Den blev bestemt ved lov i 2015 i henhold til princippet for levetidsindeksering. En folkepensionsalder på 70 år for årgang 1971 vil skulle besluttes af Folketinget i 2025, såfremt at den forudsatte levetidsstigning indfries. .

² Sverige: Pensionsalderen er fleksibel fra 61 år uden en øvre grænse. Ydelsen vil dog være lavere ved tidlig pensionering. En ansat har ret til at blive i sit job til denne er 67 år, hvorfor Europa-Kommissionen opgør den formelle pensionsalder til 67 år.

Kilde: Kommissionens Aldringsrapport 2018, Institutional paper 079 (maj 2018) og bagvedliggende data.

Tabel 2

Den lovbestemte/aftalte pensionsalder, den forventede restlevetid i 2031¹, og det forventede antal år på pension for kvinder, som bliver 47 år i 2018

	Lovbestemt pensionsalder	Forventet restlevetid	Antal år på pension
<i>Polen</i>	<i>60,0</i>	<i>25,7</i>	<i>25,7</i>
Luxembourg	65,0	27,6	22,6
Østrig	65,0	27,6	22,6
<i>Frankrig</i>	<i>67,0</i>	<i>29,4</i>	<i>22,4</i>
<i>Spanien</i>	<i>67,0</i>	<i>29,3</i>	<i>22,3</i>
Slovenien	65,0	27,3	22,3
Estland	65,0	26,3	21,3
Malta	65,0	26,1	21,1
Rumænien	63,0	23,7	20,7
UK	66,5	27,2	20,7
<i>Sverige</i> ²	<i>67,0</i>	<i>27,6</i>	<i>20,6</i>
Belgien	67,0	27,4	20,4
Tjekkiet ³	65,0	25,4	20,4
<i>Portugal*</i>	<i>67,8</i>	<i>27,8</i>	<i>20,0</i>
<i>Tyskland</i>	<i>67,0</i>	<i>27,0</i>	<i>20,0</i>
<i>Italien*</i>	<i>68,8</i>	<i>28,5</i>	<i>19,8</i>
Litauen	65,0	24,7	19,7
Slovakiet*	65,0	24,4	19,5
<i>Finland*</i>	<i>68,2</i>	<i>27,7</i>	<i>19,5</i>
Cypern*	66,8	26,0	19,2
<i>Letland</i>	<i>65,0</i>	<i>24,1</i>	<i>19,1</i>
Irland	68,0	27,0	19,0
Ungarn	65,0	23,9	18,9
Bulgarien	64,8	23,0	18,2
Kroatien	67,0	25,0	18,0
Nederlandene*	69,3	27,1	17,8
Grækenland*	69,6	27,3	17,8
Danmark*	70,0	26,3	16,3**

Anm.: Tabellen er sorteret efter antal år på pension, som er opgjort som forskellen mellem middellevetiden for en 60-årig og folkepensionsalderen. Der kan være enkelte lande, som har gennemført reformer af deres pensionssystem, siden Europa-Kommissionens foretog sin opgørelse af pensionsaldrene, ligesom opgørelserne kan være approksimeret/afrundet.

Lande markeret med rød og kursiv har mekanismer, der fx sænker ydelsen og/eller hæver indbetalingerne i takt med levetiden/pensionssystemets holdbarhed.

¹ Den forventede restlevetid er opgjort for en 60-årig i 2030-35, idet FN opgør restlevetiden i femårsintervaller. FN's opgørelse for Danmark kan afvige fra Finansministeriets opgørelser.

*Angiver lande, hvor pensionsalderen er knyttet til den forventede levetid.

** Det forventede antal år på pension kan afvige fra danske beregninger, som bygger på DREAM's befolkningsfremskrivning. I Danmark er levetidsindekseringen baseret på en politisk aftale, der kræver politiske beslutninger i fremtiden. Reguleringen indebærer konkret, at Folketinget hvert femte år skal vedtage stigninger i folkepensionsalderen med en varslingsperiode på 15 år i henhold til princippet for levetidsindeksering. Pensionsalderen på 68 år i 2030 er den seneste lovbestemte pensionsalder for Danmark. Den blev bestemt ved lov i 2015 i henhold til princippet for levetidsindeksering. En folkepensionsalder på 70 år for årgang 1971 vil skulle besluttes af Folketinget i 2025, såfremt at den forudsatte levetidsstigning indfries. .

² Sverige: Pensionsalderen er fleksibel fra 61 år uden en øvre grænse. Ydelsen vil dog være lavere ved tidlig pensionering. En ansat har ret til at blive i sit job til denne er 67 år, hvorfor Europa-Kommissionen opgør den formelle pensionsalder til 67 år.

³ Tjekkiet: Pensionsalderen for kvinder afhænger af antallet af børn. Den angivne pensionsalder forudsætter to børn.

Kilde: Kommissionens Aldringsrapport 2018, Institutional paper 079 (maj 2018) og bagvedliggende data.